

A photograph of Morten Roest, a man with glasses and a plaid shirt, standing in a garden. In the background, there is a wooden fence, a small yellow shed, and trees. The text is overlaid on a white rounded rectangle in the top right corner.

Morten Roest i begynderbigården. I baggrunden ses det nye klubhus.

DET ER VIGTIGT, AT VI HYGGER OS

Biavlerforeningen for Haderslev og Omegn er netop kåret som Årets lokalforening. Blandt foreningens aktiviteter kan nævnes realiseringen af et nyt klubhus, et biodiversitetsprojekt – og ikke mindst: Hygge.

AF ROLF TULSTRUP THEUERKAUF
Danmarks Biavlerforening
rt@biavl.dk

Når man kører ud ad Ribevej og passerer nr. 9B, er det nok de færreste der vil tænke, at derinde bag gitterlågen ligger et ti hektar stort paradis for bier og biavlere.

»Vi undersøgte hos kommunen, hvor meget det vil koste at få opsat et skilt med teksten "Skolebigård". Svaret var, at det koster 17.000 kr., så de penge vil vi hellere bruge til noget andet,« fortæller Ib Birkblad, formand for skolebigårdsudvalget.

»Ja, og så koster det 200 kr. om året at få slået omkring skiltet,« supplerer Morten Roest, formand for Biavlerforeningen for Haderslev og Omegn.

Drejer man alligevel fra ved nr. 9B og kommer ind bag gitterlågen, så mødes man af et kæmpemæssigt insekthotel, som nok rager fire meter i vejret. Det næste man får øje på, er en stor træbeklædt bygning forsynet med alskens udstillingsplakater om bier og biavl. Jo, der er ingen tvivl: Her huserer bierne og biavlerne fra Biavlerforeningen for Haderslev og Omegn.

Fondene

I det store undervisningslokale er der lyst, venligt og meget ryddeligt. Tingene har deres faste pladser og væggene er prydet med diverse plakater af bier. I et reolsystem er der diverse foldere og brochurer og der er planer om endnu et reolsystem, som skal huse et bibliotek, hvor medlemmerne kan låne bi-bøger med hjem.

Ib Birkblad ved en af stendyngerne. Der er sået bivenlige frø på dyngen og han får hurtigt øje på nogle af de bivenlige planter som skyder frem.

Over vinduerne hænger rammer i alskens rammemål, og i et hjørne står stativer med bidragter til børn og voksne. Børnebidragterne bruges, når foreningen har besøg af skoleelever fra kommunens skoler.

»Vi har lige sendt kommunen en ansøgning om tilskud til indkøb af yderligere ti bidragter til børn,« fortæller Morten Roest.

Og foreningen er efterhånden rutinerede i at søge fonde og kommunen om midler til forskellige projekter. Det er det nye klubhus et bevis på.

»Byggeriet her har kostet en million og er finansieret af forskellige fonde. Vi har mødt megen velvillighed og ikke mindst fra vores entreprenør, som har hjulpet med at tilpasse byggeriet, så det kunne holdes inden for budgettet. Vi har fået 300.000 kr. fra den lokale LAG-pulje, men de penge bliver efterbetalt og her har kommunen hjulpet med at mellemlfinansiere beløbet for os,« fortæller Morten Roest.

I forbindelse med planerne om et nyt klubhus blev der nedsat et udvalg, som skulle stå for ansøgninger til fonde.

»Vi havde ikke de store erfaringer med fonds-ansøgninger, men vi havde hørt, at Langelands Biavlerforening har haft held med det. Derfor kontaktede vi dem og vi fik mange nyttige råd,« fortæller Morten Roest.

Der begyndte et stort arbejde med at finde relevante fonde, og foreningen fik en hel del gode råd fra den

lokale LAG (som står for uddelingen af landdistriktsmidler) i forbindelse med udarbejdelse af ansøgninger. De har bl.a. lært, at det er en god idé at dele et projekt op i mindre dele. Det er nemlig nemmere at søge finansiering til delprojekter frem for til ét stort projekt. »Der er masser af fonde at søge, så man skal ikke lade sig slå ud, hvis man modtager et afslag. Nu har vi efterhånden opnået en vis erfaring, og er der andre foreninger som kunne tænke sig at søge projektmidler, så er de hjertens velkomne til at kontakte os. Vi deler meget gerne ud af vores erfaringer,« siger Morten Roest.

Sådan kan det gøres

Foreningen har også modtaget midler til et projekt om biodiversitet. Projektet går ud på at vise, at man selv kan gøre meget for at skabe gode levesteder for bier, insekter og andre dyr. Når man færdes på skolebigårdens område, støder man på kvasbunker, træstammer og stendynger. Desuden er der etableret arealer, hvor der er udsået bivenlige frø, ligesom der er plantet frugtræer og et honningtræ.

»Under arbejdet med at grave ud til klubhuset opstod der nogle skrænter omkring huset. Det er de fineste grusskrænter og dem vil vi bare lade være, så nogle af de insekter, der lever sådanne steder, kan få mulighed for at bygge bo i skrænterne,« fortæller Ib Birkblad. Ved de enkelte tiltag er der opsat informationstavler,

så folk kan se, hvad tiltagene gør godt for. Desuden er der etableret små bede rundt omkring, hvor der vokser forskellige stauder, som er gode nektar- og pollenkilder. »Vi får en del besøg fra andre foreninger og fra lokalbefolkningen, og med skiltene viser vi, at de forskellige bunker af kvas, stammer og sten er nøje planlagt og har et formål. Det er vigtigt at vise, hvordan vi alle kan hjælpe naturen. Og det er håbet, at de besøgende får inspiration til at lave lignende tiltag hjemme hos sig selv,« fortæller Morten Roest.

På Biernes Dag holder foreningen åbent hus, hvor de besøgende får indblik i biernes mangfoldige verden. Der vil også være arbejdende værksteder som demonstrerer, hvordan man kan lave redesteder til insekter. Alt sammen for at vise, hvordan det kan gøres og at det er lige til at kopiere og eftergøre derhjemme. Håbet er at gøre de besøgende interesserede i bier, natur og biodiversitet – og hvem ved, måske giver de sig også i kast med biavl.

At inspirere og blive inspireret

For nogle år siden rådede foreningen ikke over en skolebigård, men da foreningen slog sig sammen med Vojens og Omegns Biavlerforening, ”arvede” de en skolebigård. For at undersøge, hvordan de bedst fik gavn af en skolebigård, valgte de at drage nytte af andres erfaringer.

»Vi var på besøg hos nogle af naboforeningerne for at få inspiration og råd om etablering af en skolebigård. Det er meget vigtigt at kunne besøge hinanden, både for at inspirere og selv hente inspiration til, hvordan tingene kan gribes an. For eksempel er vores værktøjskasse til skolebigården en direkte kopi af dem de har i Gl. Tønder Amts Biavlerforening,« fortæller Morten Roest. I foreningen lægger de stor vægt på samarbejdet med naboforeningerne, for det giver større muligheder. Når flere foreninger slår sig sammen om et arrangement, giver det ifølge Morten Roest et større økonomisk råderum, hvilket muliggør at kunne hyre dyrere foredragsholdere.

I øvrigt blev løsningen med skolebigården, at man delte den op i to, nemlig en kun for nybegyndere og en ”fortsætterbigård” beregnet til medlemmer med mindst et års erfaring. I fortsætterbigården er der mulighed for at eksperimentere og afprøve nye metoder. Blandt andet er det planen, at der i år skal arbejdes med buesnitmetoden til at lave dronninger.

»I år har vi indtil videre seks nybegyndere, men mon ikke der kommer flere til. Vi har valgt at gøre det sådan, at man kan begynde når som helst. Begynder man i løbet af sæsonen, har man mulighed for at følge den teoretiske del af uddannelsen den følgende vinter,« fortæller Ib Birkblad.

Nybegynderne laver deres egen aflægger, som de selv passer. Når sæsonen er slut, får de deres aflægger med hjem. Foreningen sørger altid for at lave ekstra aflæggere, og skulle en begynder være så uheldig, at vedkommendes aflægger dør i løbet af vinteren, så har de mulighed for at købe en af foreningens aflæggere til halv pris.

Det sociale og hygge

»Vi oplever, at der er et stigende fremmøde af medlemmer til vores møder. Her spiller vores nye rammer naturligvis en rolle, for det er vigtigt, at vi kan trække indendørs i det store og indbydende lokale fremfor at skulle klumpe sig sammen i et trangt og mørkt lokale,« siger Ib Birkblad.

I foreningen oplever de at flere gerne vil hjælpe til. Ifølge Ib Birkblad og Morten Roest er det vigtigt, at man ikke bliver for grådige med hensyn til det frivillige arbejde, så opgaverne ikke blot bliver varetaget af enkelte personer. Det gælder om at skabe et overblik over opgaverne og fordele arbejdet ud på flere.

En anden vigtig ting er, at man lytter til medlemmerne. Er der et ønske om behandling af et emne, så forsøger foreningen at finde en, som kan fortælle om det specifikke emne. De forsøger også at blande andre aktiviteter ind, f.eks. et kursus i mjødbrygning og til efteråret er der planlagt en svampetur under kyndig vejledning af Ib Birkblad.

»Kage er en meget vigtig ting for det sociale samvær. Det går på skift, hvem der skal have kage med og vi har et whiteboard, hvor navnene på de kageansvarlige fremgår for de næste mødegange. Fælles kagespisning giver mulighed for at sidde og tale sammen. Vi har også fundet ud af, at når vi holder foredragsaften, så skal kun halvdelen af tiden bruges på foredraget. Så begynder de fremmødte lige så stille at tale sammen og udveksle erfaringer. Det er så hyggeligt, og det er meget vigtigt at vi hygger os,« afslutter Morten Roest.

Du kan læse mere Biavlerforeningen for Haderslev og Omegn på www.biavlihaderslev.dk